

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžfk/51/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016201611
Dátum vydania rozhodnutia: 11.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016201611.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (predtým žalobcu): Slovenská technická univerzita v Bratislave, Vázovova 5, Bratislava, IČO: 00 397 687, zastúpený: Advokátska kancelária DVORECKÝ & PARTNERI s. r. o., so sídlom Grösslingova 50, Bratislava, proti žalovaným: 1/ Výskumná agentúra, so sídlom Hanulova 5/B, Bratislava, IČO: 31 819 494, 2/ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, so sídlom Stromová 1, Bratislava, IČO: 00 164 381, v konaní o preskúmanie zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti zo dňa 01.07.2016 pod č. N21500135/S01 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov zo dňa 01.07.2016 pod č. 26250120045/Z03 k projektu ITMS: 26250120045 zo dňa 24.05.2010, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/170/2016-170 zo dňa 6. decembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Vázovova 5, Bratislava, IČO: 00 397 687 proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/170/2016-170 zo dňa 6. decembra 2016 z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením odmietol žalobu žalobcu vo veci preskúmania zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti zo dňa 01.07.2016 pod č. N21500135/S01 (ďalej len „Správa“), Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov zo dňa 01.07.2016 pod č. 26250120045/Z03 (ďalej len „Žiadosť“).

2. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 30.08.2016 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti Správy a Žiadosti. Uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade bola uzavretá zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 045/2010/5.1/OPVáV na realizáciu aktivít projektu „II. etapa komplexnej modernizácie vzdelávacej hmotnej a informačno-komunikačnej infraštruktúry pracovísk STU“. Na základe uvedenej zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku vyhlásil žalobca verejné obstarávanie na nadlimitnú zákazku predmet zákazky „II. etapa modernizácie IKT, sietí a

prístrojovej techniky“. Žalobca nebol zo strany žalovaného v 1. rade ani žalovaného v 2. rade vôbec upovedomený o tom, že ohľadom Projektu bola vykonaná administratívna kontrola a nebol oboznámený s prípadnými zisteniami či závermi kontroly, ku ktorým by mohol zaujať stanovisko. Dňa 11.07.2016 bola žalobcovi doručená Správa o zistenej nezrovnalosti a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov projektu č. 26250120045. Žalovaný v 1. rade v liste ukladá žalobcovi povinnosť vrátiť časť finančných prostriedkov poskytnutých žalobcovi na základe zmluvy o NFP v lehote 50 kalendárnych dní odo dňa doručenia listu z dôvodu podozrenia z nezrovnalosti. Konkrétna suma, ktorú žalovaný v 1. rade žiada zaplatiť vyplýva z formulárov tvoriacich prílohy k listu, kde je v kolónkach celková výška nezrovnalosti resp. zostávajúca suma, ktorá má byť vrátená uvedená suma 733.874,97 eur.

3. Krajský súd v Bratislave skôr ako podrobil danú vec mechanizmom prieskumu zisťoval, či v danom prípade je daná právomoc krajského súdu na konanie a rozhodovanie vo veci. Krajský súd dospel k záveru, že žalobu je potrebné odmietnuť pre jej neprípustnosť, nakoľko smeruje proti aktu orgánu verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý nemohol mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu.

4. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 31.05.2010 došlo k uzavretiu Zmluvy NFP medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a žalobcom na projekt s názvom „II. etapa komplexnej modernizácie vzdelávacej hmotnej a informačno-komunikačnej infraštruktúry pracovísk STU“ s označením ITMS 26250120045. Žalobca vyhlásil verejnú súťaž na predmet zákazky „II. etapa modernizácie IKT, sietí a prístrojovej techniky“ podľa zákona č. 25/2006 Z. z. a to uverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania vo Vestníku verejného obstarávania č. 20/2011 pod zn. 00762-MUT dňa 29.01.2011. Žalovaný v 1. rade vykonal dňa 20.01.2015 opätovnú administratívnu kontrolu uvedeného verejného obstarávania a dňa 20.01.2015 vystavil kontrolný zoznam na identifikáciu porušenia zásad verejného obstarávania a stanovil finančnú korekciu vo výške 25% zo sumy deklarovaných výdavkov týkajúcich sa uvedeného verejného obstarávania. Dňa 20.02.2015 vystavil žalovaný v 1. rade záznam z administratívnej kontroly verejného obstarávania a uviedol v ňom zistené porušenia zákona č. 25/2006 Z. z. Dňa 01.07.2016 vystavil žalovaný v 1. rade správu o zistenej nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov projektu 26250120045 - „II. etapa komplexnej modernizácie vzdelávacej hmotnej a informačno-komunikačnej infraštruktúry pracovísk STU“ a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26250120045/Z03, ktoré boli doručené žalobcovi dňa 06.07.2016. Dňa 01.08.2016 bol žalovanému v 1. rade doručený list žalobcu - Správa o zistenej nezrovnalosti a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov projektu 26250120045 - vyjadrenie a žiadosť o ich zrušenie, v ktorom oznámil okrem iného, že nespĺni požiadavku žalovaného v 1. rade na vrátenie časti poskytnutého nenávratného príspevku, nemá záujem o uzavretie dohody o splátkach/dohody o odklade plnenia a žiada uvedenú správu a žiadosť v plnom rozsahu zrušiť.

5. Podľa názoru krajského súdu administratívnu kontrolu postupu zadávania zákazky na poskytnutie služby po uzavretí zmluvy na predmet zákazky nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe a výsledné materiály z vykonanej kontroly za rozhodnutia vydané v takomto konaní, keďže kontrolou sa len zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami Zákona o verejnom obstarávaní. Súd má za to, že výsledné materiály z vykonanej kontroly a postup pri ich vypracovaní nepodliehajú súdnemu prieskumu v rámci úpravy správneho súdnictva v Správnom súdnom poriadku, keďže nie sú rozhodnutím správneho orgánu v zmysle SSP. Kontrola postupu zadávania zákazky predstavuje jednu z dohľadových kompetencií žalovaného v 1. rade.

6. Krajský súd v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku NS SR sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.11.2012 a sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 08.06.2016 dospel k názoru, že Správa a Žiadosť ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože nepredstavujú zásah do práva právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. Správu o výsledku kontroly je možné považovať podľa názoru súdu len za akýsi výstup kontroly, ktorý sa nemohol nijako dotknúť právneho postavenia žalobcu a spôsobiť mu ujmu na jeho právach. Preto súdnemu prieskumu v správnom súdnictve nepodlieha. Na základe uvedených dôvodov dospel krajský súd k záveru, že neboli splnené podmienky na preskúmanie napadnutých opatrení v rámci správneho súdnictva, a preto žalobu podľa § 98 ods. 1

písm. g) S. s. p. odmietol.

7. Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave podal žalobca kasačnú sťažnosť, v ktorej uviedol, že napadnutým uznesením krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, že súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe a žalobu nezákonne odmietol.

8. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom krajského súdu o tom, že stanovená finančná korekcia nie je ujmom na subjektívnych právach žalobcu, nakoľko toto tvrdenie nevychádza z ustanovení Zákona o eurofondoch. Uvedená skutočnosť - povinnosť žalobcu zaplatiť finančnú korekciu stanovenú žalovaným v 1. rade v Žiadosti bola zo strany krajského súdu nesprávne právne posúdená ako správa, v ktorej absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Zo znenia zákona o eurofondoch vyplýva, že Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov správny orgán ukladá prijímateľovi povinnosť vrátiť finančné prostriedky, v prípade porušenia uvedenej povinnosti správny orgán rozhodne o uložení sankcie vo výške jeden a pol násobku finančných prostriedkov uvedených v Žiadosti. Sťažovateľ pritom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.02.2013 sp. zn. 5Sž/20/2012, ktoré sa vyjadruje k forme rozhodnutí, ktoré môžu byť predmetom súdneho prieskumu pričom uvádza, že nimi môžu byť aj rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti.

9. Sťažovateľ poukázal na to, že prax Najvyššieho súdu SR považuje za súdne preskúmateľné všetky rozhodnutia správnych orgánov, ktorými dochádza k zásahu do práv a povinností účastníka správneho konania. Za preskúmateľné považuje aj tie rozhodnutia správnych orgánov, ktoré nie sú formálne označené ako rozhodnutia a nemajú všetky náležitosti rozhodnutí v zmysle Správneho poriadku. Od tejto rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR sa podľa sťažovateľa krajský súd odchyľil a teda nezákonne rozhodol o odmietnutí žaloby.

10. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ zastáva názor, že napadnuté Správa a Žiadosť sú rozhodnutia orgánu verejnej správy podliehajúce súdному prieskumu v zmysle ustanovenia § 6 S. s. p., nakoľko nimi bol žalobca ukrátený na svojich právach a oprávnených záujmoch.

11. Sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd podľa § 462 ods. 1 S. s. p. uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobcu uviedol, že krajský súd sa riadne vysporiadal s predmetom konania keď uviedol, že Správa a Žiadosť ako také nepodliehajú súdnému prieskumu v správnom súdnictve, pretože nepredstavujú zásah do práva alebo právom chránených záujmov sťažovateľa, že je nesporné, že v Správe absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť u sťažovateľa vrátiť finančné prostriedky. Správa a Žiadosť podľa žalovaného v 1. rade majú len predbežný charakter a nemôžu zasahovať do práv a právom chránených záujmov, nakoľko tento zásah spôsobí až rozhodnutie podľa § 27a ods. 3, 5, 7 zákona č. 528/2008 Z. z.

13. Vzhľadom k uvedenému žalovaný v 1. rade navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu podľa § 461 S. s. p. zamietol.

14. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že preskúmanie napadnutých rozhodnutí prostredníctvom správneho súdnictva podľa jeho názoru prípustné nie je, a to podľa § 7 písm. e/ S. s. p., ktorý ustanovuje, že správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. V tejto fáze riešenia nezrovnalosti sa jedná len o informatívnu fázu a bez ďalších nasledujúcich úkonov potrebných na doriešenie nezrovnalosti nemôžu napadnuté rozhodnutia nijakým z uvedených spôsobov reálne zasiahnuť do práv a

oprávnených záujmov žalobcu a ani mu spôsobiť ujmu na jeho subjektívnych právach, právne postavenie žalobcu sa v ich dôsledku nemení a napadnuté rozhodnutia slúžia len ako podklad pre ďalšie konanie žalovaných. Žalobca v tomto štádiu riešenia nezrovnalosti nečelí právnej povinnosti vrátiť časť NFP, pretože správne konanie, v ktorom má byť o tejto povinnosti rozhodnuté začaté nebolo a či ho bude možné začať závisí od toho, či budú splnené všetky podmienky v zmysle § 27a ods. 3 zákona o pomoci a podpore.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP. Kasačný súd konštatuje, že k právnej otázke, ktorá je predmetom konania prijalo Správne kolégium Najvyššieho súdu SR na podklade Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo dňa 14.02.2017, na zasadnutí dňa 28.06.2018 právnu vetu judikovaného rozhodnutia č. 11: „Ak správny orgán vydal napadnutý úradný list vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, nemohol správny orgán zároveň uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, nakoľko tu absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci. Ide totiž len o výzvu na dobrovoľné plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (iba tvrdých) skutočností“.

16. Kasačný súd sa stotožňuje s krajským súdom, že správa o nezrovnalosti je iba podkladom pre ďalšie administratívne konanie, ktoré v čase vyhotovenia správy a zaslania výzvy nie je ešte začaté. Tieto akty preto samy o sebe nepredstavujú ujmu na právach, ktorú je nevyhnutné správne súdu osvedčiť ako procesnú podmienku prípustnosti súdneho prieskumu zákonnosti. Ako konfliktným sa javí iba skutočnosť o potencionálnom vyrubení jeden a pol násobku sumy uvedenej vo výzve podľa § 27a ods. 5 zák. č. 528/2005 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení účinnom v roku 2016, v prípade jej dobrovoľného nevrátenia. Toto ustanovenie „odrádza“ prijímateľov príspevku od namietania zistených nezrovnalostí. Naznačuje i rozpor so zásadou správneho trestania zákaz reformatio in peius, pretože priamo zvyšuje sankciu len v dôsledku dobrovoľného nezaplatenia. Kasačný súd konštatuje, že uvedené otázky možno preskúmať až na základe rozhodnutia, prípadne podať návrh Ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov by bolo možné až v štádiu konania, kedy toto ustanovenie by bolo voči sťažovateľovi realizované.

17. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa a § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a § 175 ods. 1 a 2 SSP tak, že sťažovateľovi nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania, keďže v konaní nebol úspešný. Žalovaným 1/ a 2/ trovy konania nevznikli.

18. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.